

Her er Børnenes Hovedstad

Miljøtilladelse til svinebrug

Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig

Oktober 2025

Dato: 31-10-2025

Teknik og Miljø

Miljøafdelingen
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Sagsnr.:
25/6058

Sagsbehandler:
Mette Hammershøj

KS: RHS

Afdelingens telefon:
Tlf.: 7972 7113
Afdelingens mail:
Landbrug@billund.dk

Har du brug for at sende
fortrolige eller følsomme
oplysninger til os, skal du
gøre det med Digital Post.
Du kan læse mere om
Digital Post på:
billund.dk/borger/digital-post

Indhold

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
TILLADELSE TIL HUSDYRHOLD PÅ REFSHØJVEJ 89	4
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
VILKÅR	9
TILLADELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	13
OFFENTLIGGØRELSE MV.	14
KLAGEVEJLEDNING	14
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	16
INDLEDNING	16
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	16
<i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	<i>16</i>
<i>Stalde og produktioner</i>	<i>17</i>
<i>Gødningsproduktion og -opbevaring</i>	<i>19</i>
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget</i>	<i>20</i>
<i>Affald</i>	<i>20</i>
<i>Spildevand / restvand</i>	<i>21</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	21
<i>Lugt</i>	<i>22</i>
<i>Støj, støv, rystelser og transport</i>	<i>24</i>
<i>Fluer og skadedyr</i>	<i>26</i>
<i>Lys</i>	<i>26</i>
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	<i>26</i>
<i>Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld</i>	<i>28</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	29
<i>Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur</i>	<i>30</i>
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur</i>	<i>30</i>
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet</i>	<i>31</i>
<i>Ammoniakpåvirkning af Kategori 1- og 2-natur</i>	<i>31</i>
<i>Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur</i>	<i>32</i>
<i>Påvirkning af Bilag IV-arter</i>	<i>33</i>
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	34
OPHØR	34
SAMLET VURDERING	34
BILAG	35

Indledning

Husdyrbruget på Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig, er et landbrug med søer, smågrise og slagtesvin.

Der ansøges om en miljøtilladelse efter § 16 b til det eksisterende produktionsareal, samt om fleksibilitet i forhold til sammensætningen af besætningen i ejendommens største stald. Der ansøges om en udvidelse af produktionsarealet ved lovliggørelse af to klimacontainere til smågrise. Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk og er modtaget ved Billund Kommune den 9. september 2025.

Ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug i den ansøgte drift er mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af godkendelsesbestemmelserne i Husdyrbruglovens¹ § 16 a, men af tilladelsesbestemmelserne i lovens § 16 b. Billund Kommune har derfor udarbejdet en tilladelse i henhold til § 16 b, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om tilladelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug foretager en etablering, udvidelse eller ændring af produktionsarealet.

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om tilladelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører landbruget på Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig, ejendoms-nr. 9084488, *matrikel nr. 2a, Klink By, Hejnsvig*. Bedriftens CVR-nr. er 17984837. Ejer, Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig ejer og driver husdyrbruget.

Høring af udkast til tilladelse

Dette udkast til tilladelse har i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 56, stk. 1, været sendt i høring i 2 uger, hvor ansøger og øvrige høringsberettigede i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til ansøger: Ejer, Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig

¹ LBK nr. 1065 af 21/08/2025. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² BEK nr. 1089 af 16/10/2024. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Med kopi til:

Konsulent Henriette Fries, hef@spiras.dk

Ejere og beboere i området, som ligger indenfor en beregnet geneafstand til byzone på 536 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt):

Billundvej 42, 7250 Hejnsvig

Klinkvej 11, 7250 Hejnsvig

Klinkvej 12, 7250 Hejnsvig

Klinkvej 16, 7250 Hejnsvig

Klinkvej 20, 7250 Hejnsvig

Refshøjvej 79, 7250 Hejnsvig

Refshøjvej 85, 7250 Hejnsvig

Refshøjvej 86, 7250 Hejnsvig

Refshøjvej 90, 7250 Hejnsvig

Refshøjvej 94, 7250 Hejnsvig

Refshøjvej 98, 7250 Hejnsvig

Søgårdvej 115, 7250 Hejnsvig

Der blev ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Tilladelse til husdyrhold på Refshøjvej 89

Produktionen, bygninger og anlæg på Refshøjvej 89, er tidligere godkendt efter en anmeldelse af fulde stalde i 2012.

Billund Kommune modtog den 9. september 2025 en ansøgning om tilladelse til opstaldning i eksisterende stalde af Flexgruppe: *Alle svin* på sammenlagt 890 m² produktionsareal med 50-75 % fast gulv, løsgående søer (golde og drægtige) på 440 m² delvis spaltegulv og diegivende søer i kassestier på 166 m² delvis spaltegulv. Herudover søges om lovliggørelse af nyt produktionsareal på i alt 50 m² i to klimacontainere.

Med denne miljøtilladelse giver Billund Kommune tilladelse til det ansøgte. Tilladelsen meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Anlæg og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen, i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Tilladelsen omfatter de ansøgte aktiviteter på Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig. Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget supplerende oplysninger om de faktiske forhold på ejendommen og det ansøgte projekt.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt eller tilladt i henhold til Husdyrbrugloven. Udvidelser og ændringer skal anmeldes til Billund Kommune, som skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse/tilladelse, eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

³ BEK. nr. 532 af 27/05/2024. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Ejeren af Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig, ansøger om en miljøtilladelse til det eksisterende produktionsareal, samt om fleksibilitet i forhold til sammensætningen af besætningen i ejendommens største stald. Der ansøges om en udvidelse af produktionsarealet ved lovliggørelse af to klimacontainere til smågrise.

Den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget skal efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af staldarealerne. Der søges om miljøtilladelse til i alt 1.546 m² produktionsareal (staldarealet hvor dyrene opholder sig og kan afsætte gødning).

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne af miljø og omgivelser er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Refshøjvej 85) er ca. 115 meter. Nærmeste byzone er Hejnsvig, der ligger ca. 1 km nord for ejendommen.

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg eller ændringer i eksisterende anlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

De ansøgte produktionsarealer (klimacontainerne) overholder afstandskravene til følsomme omgivelser.

Anlæg, besætning og gødning

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2. Der søges om tilladelse til opstaldning i eksisterende stalde af Flexgruppe: *Alle svin* på sammenlagt 890 m² produktionsareal med 50-75 % fast gulv, løsgående søer (golde og drægtige) på 440 m² delvis spaltegulv og diegivende søer i kassestier på 166 m² delvis spaltegulv. Herudover søges om lovliggørelse af nyt produktionsareal på i alt 50 m² i to klimacontainere.

Flexgrupper giver mulighed for mere fleksibilitet i forholdet mellem antal og sammensætning af dyreholdet på ejendommen.

Lugt, stov, fluer, støj, rystelser og lys

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone.

⁴ BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre væsentlige ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Refshøjvej 89 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne tilladelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden ikke må medføre væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab m.v.

Ejendommen ligger i et område, der i Billund Kommunes Kommuneplan 2025-2037 er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde og større sammenhængende landskab. Ejendommen ligger ikke inden for fredninger eller øvrige beskyttelseslinjer. De ansøgte udvidelser vil ligge skjult bag eksisterende bygninger og læhegn.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygningsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området, og at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil være i strid med den udpegede beskyttelse eller ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Natur

Nærmeste Natura 2000-område er *Hedeområder ved Store Råbjerg*, der ligger ca. 4,3 km nordøst for ejendommen. Nærmeste naturareal, som er omfattet af lovens kategori 2, er en hede ca. 1,5 km syd for ejendommen. I ansøgningen er husdyrbrugets ammoniakdeposition i begge områder beregnet til nul.

I et område omkring ejendommen ligger desuden nogle naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaring medfører på naturen. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler

Vilkår

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og de fastsatte vilkår. Anlæg skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Der skal indhentes byggetilladelse til de to klimacontainere, iht. byggereglementet fra Billund Kommune. Ansøgning om byggetilladelse skal indsendes via Byg og Miljø senest 2 måneder efter meddelelse af miljøtilladelsen.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg og produktion

5. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i tilladelsens tabel 1 under ansøgt drift. (jf. afsnittet "Stalde og produktioner"), som gengivet herunder for ansøgt drift. Nye anlæg skal placeres iht. situationsplanen i bilag 2.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Slagte- og smågrise-stald	1195	Flexgruppe: Alle svin; 50-75 % fast gulv	890
Container 1	36	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50% / 50%)	25
Container 2	36	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50% / 50%)	25
Drægtighedsstald	461	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	266
Farestald	287	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	166
Løbestald	242	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	174
I alt			1.546

Gødningsopbevaring og -håndtering

6. Gyllebeholder 1, jf. bilag 2, skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
7. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres in-

den for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen, og tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

8. Pumpning af gylle til og fra gyllebeholdere skal foregå under opsyn.

Affald

9. Husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
10. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

11. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt særskilt tilladelse hertil.
12. Tagvand skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

13. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
14. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at ejendommen giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal ejendommen foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrproduktionens anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

15. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkluder.

16. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjni-
veau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må
maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer		Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag- fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

17. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfre-
kvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurde-
ring er væsentlige.

Til - og frakørsel

18. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperio-
den.
19. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved
udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild und-
gås.
20. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholder
m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
21. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved
arbejdstids ophør.

Støv

22. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne,
som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor trans-
port kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i
nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at
begrænse støvpåvirkning fra transport, herunder om nødvendigt ved an-
vendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af trans-
porterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

23. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i
henhold til de veterinære bestemmelser.
24. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som til-
synsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder,
at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, kan virksomhe-
den påbydes at foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets an-
lægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i nødvendigt
omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter

at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

25. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

26. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Driftsforstyrrelser og uheld

27. Husdyrbruget skal til enhver tid have en opdateret beredskabsplan, som skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger. Beredskabsplanen skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

28. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
29. Påfyldningspumper og slanger skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på en plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Eventuelt spildt brændstof skal opsamles med det samme. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
30. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefonnr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

31. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
32. Hvis tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkrav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – eksternt støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

33. Ved ophør af bedriften skal stalde mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler. Alt affald skal bortskaffes efter gældende regler for affaldsbortskaffelse.

Tilladelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 63 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilårene for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøtilladelse annonceres den 31. oktober 2025 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 5. november 2025 i Ugeavisen Billund-Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Ejer, Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig

Med kopi til:

Henriette Fries, hef@spiras.dk

Øvrige:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF-lokalafdeling, billund@dof.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk

Sundhedsstyrelsen, TRvest@stps.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 28. november 2025.

Du klager via Klageportalen, der ligger på borger.dk og virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på naevnenes-hus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/, samt på borger.dk og virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt danner baggrund for afgørelsen om tilladelse til husdyrbruget på Refshøjvej 89, 7250 Hejnsvig.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen i forbindelse med det ansøgte projekt, samt om projektet kan medføre, at husdyrbruget påvirker omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har miljørådgiver Henriette Fries, Spiras, indsendt ansøgning om miljøtilladelse til husdyrholdet på Refshøjvej 89, idet der ønskes ændringer i produktionen. Der ansøges om en miljøtilladelse til det eksisterende produktionsareal, samt om fleksibilitet i forhold til sammensætningen af besætningen i ejendommens største stald. Der ansøges om en udvidelse af produktionsarealet ved lovliggørelse af to opsatte klimacontainere til smågrise.

Der er ansøgt om tilladelse efter Husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1, via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 15. september 2025 (skema 251539, version 2). Ansøgningmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug efter gennemførelse af de ansøgte ændringer.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det senest indsendte ansøgningmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for tilladelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg til nærmeste nabobeboelse uden

landbrugspligt (Refshøjvej 85) er ca. 115 meter. Nærmeste byzone er Hejnsvig, der ligger ca. 1 km nord for ejendommen.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Eksisterende byggeri, der ikke ændrer anvendelse, er ikke omfattet af afstandskravene.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte anlæg kan overholde afstandskravene i Husdyrbruglovens § 6 og § 8, og at anlæggenes placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 3 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

Tilladelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper. Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer indenfor de tilladte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny tilladelse.

Der søges om tilladelse til opstaldning i eksisterende stalde af Flexgruppe: *Alle svin* på sammenlagt 890 m² produktionsareal med 50-75 % fast gulv, løsgående søer (golde og drægtige) på 440 m² delvis spaltegulv og diegivende søer i kas-

sestier på 166 m² delvis spaltegulv. Herudover søges om lovliggørelse af nyt produktionsareal på i alt 50 m² i to klimacontainere.

En flexgruppe er en kombination af flere specifikke dyretyper og staldsystemer, som kan vælges, hvis man som ansøger ønsker fleksibilitet i sin godkendelse eller tilladelse til at kunne skifte mellem forskellige dyretyper uden at skulle forny sin godkendelse/tilladelse. Når der ansøges om flexgruppe, bliver påvirkninger beregnet efter "worst case", dvs. i beregning af emissioner af ammoniak og lugt vil der blive beregnet med faktorerne fra den af de specifikke dyretyper og staldsystemer, der indgår i gruppen, som har den højeste emission.

Husdyrbrugets fremtidige indretning er vist i bilag 2. Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygnings- areal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktions- areal, m ²
Ansøgt drift			
Slagte- og smågrise- stald	1195	Flexgruppe: Alle svin; 50-75 % fast gulv	890
Container 1	36	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50% / 50%)	25
Container 2	36	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50% / 50%)	25
Drægtighedsstald	461	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	266
Farestald	287	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	166
Løbestald	242	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	174
I alt			1.546
Nudrift			
Slagte- og smågrise- stald	1195	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	454
		Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	436
Drægtighedsstald	461	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	266
Farestald	287	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	166
Løbestald	242	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	174
I alt			1.496
8 års drift			
Slagte- og smågrise- stald	1195	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	454
		Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	436
Drægtighedsstald	461	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	266
Farestald	287	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	166

Løbestald	242	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	174
I alt			1.496

Tabel 1. Stalde og produktioner

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, det vil sige areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lignende.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes sædvanligvis ikke.

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en opmåling i staldene. Gangarealer, men ikke inventar og foderkrybber, er fratrullet.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt.

Indretning og drift af staldanlæg skal ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Bekendtgørelsens indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i tilladelser.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde og staldsystemer, som disse er vist i ansøgt drift i tabel 1.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Der produceres gylle på bedriften. Opbevaringsanlæg fremgår af tabel 2.

Opbevaringsanlæg	Opført	Rumfang m ³	Overfladeareal m ²	Teltoverdækning
Gyllebeholder 1	1992	1.100	258	Ja (BAT)
Gyllebeholder 2	2003	2.200	517	Ja (ikke BAT)
I alt		3.300		

Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Ansøger oplyser flg.:

Der etableres ikke nye gyllebeholdere på husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen. I forbindelse med denne ansøgning er der indsat teltoverdækning på den mindste beholder (gyllebeholder 1) til ammoniakreduktion i forbindelse med BAT kravet.

Ansøger forventer, at antallet af dyr forbliver uændret, og vurderer samtidig, at den nuværende opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at dække behovet, idet kravet om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet fortsat er opfyldt. Opbevaringskravet på 9 måneder er et lovkrav og skal opfyldes uanset, hvilke vilkår der eventuelt stilles i en miljøgodkendelse.

Kommunens vurdering

Der er i IT-ansøgningen beregnet på emission fra gødningslagre.

Begge gyllebeholdere er forsynede med teltoverdækninger. Der stilles vilkår vedr. fast teltoverdækning på den mindste beholder (gyllebeholder 1), da dette indgår som et ammoniakreducerende tiltag i forhold til BAT.

Indretning og drift af gyllebeholdere reguleres via generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder den generelle regulering tilstrækkelig, og der vurderes ikke at være behov for yderligere regulering via vilkår i denne miljøtilladelse.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager), i henhold til § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser at stalde og gødningsoplag på Refshøjvej 89 maksimalt må være på 3.024 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 3.003 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Refshøjvej 89 er dermed overholdt med en margin på 21 kg NH₃-N/år.

Kommunens vurdering

Det er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet, at den ansøgte produktion på Refshøjvej 89 overholder vejledende BAT krav. Kommunen stiller vilkår, der fastholder forudsætningerne for beregningerne.

De øvrige forhold omkring indretning og drift, som har betydning for husdyrbrugets ammoniakemissioner, er vurderet og vilkårsreguleret i ovenstående afsnit "Stalde og produktion" og "Gødningsproduktion og -opbevaring".

Affald

Ansøgers konsulent oplyser følgende vedr. reststoffer og affald:

I forbindelse med husdyrproduktionen er der reststoffer og affald, som skal opbevares, håndteres og bortskaffes korrekt efter gældende lovgivning. Dertil kommer, at der i forbindelse med husdyrproduktion også er et forbrug af naturressourcer, som minimeres mest muligt. Der er ikke kortlagt jordforurening på husdyrbrugets arealer.

Ansøgeren bortskaffer alt sit affald via kommunens dagrenovation og afleverer eventuelt overskydende affald på miljøstationen. Affald opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Billund Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Herunder er oplistet husdyrbrugets forventede affaldstyper, opbevaringssted, transportør og ansøgers skønnede mængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængde pr. år
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	Depotrum	Ansøger	Genbrugspladsen	Ca. 100 stk.
Kanyler i særlig beholder	"Problemaffaldskasse" fra kommunen i depotrum	Kommunen	Kommunen	1 bokse
Batterier – alle typer	Dagrenovation - batterikassen	Kommunen	Kommunen	
Fast affald:				
Tom emballage (papir/pap)	Dagrenovation	Kommunen	Kommunen	Tømmes ca. 14 dag
Tom emballage (plast)	Dagrenovation	Kommunen	Kommunen	Tømmes ca. 14 dag
Jern og metal	Container fra produkthandel	Produkthandel	Produkthandel	0-1 tons

Generelt vurderes husdyrbrugets nuværende og fremtidige affaldshåndtering at stemme overens med kommunens erhvervsaffaldsregulativ. Der vurderes ingen større risiko ved håndtering af de nævnte affaldstyper.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at den beskrevne affaldshåndtering er tilstrækkelig. Der stilles et generelt vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Spildevand / restvand

Om håndtering af spildevand og restvand oplyser ansøger:

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af bilag [3].

Vaskevand fra stalden vil blive ledt i gyllesystemet. Der er én afløbsrist ved siden af siloarealet, hvor overfladevandet ledes til grøft, se afløbsplan.

Da alle gyllesystemer er lukkede, og der ikke er nogen afløbsriste på ejendommen, vurderes spildevand generelt set, ikke at give anledning til forurening eller væsentlige påvirkninger af miljøet.

Afløbet øst for siloerne vurderes ikke at give anledning til forurening. Terrænet fra siloerne stiger en smule mod øst, hvilket betyder, at evt. overfladevand vil løbe mod vest. Samtidig holder ansøger området omkring fodersiloerne rent og sørger for at feje op ved eventuelt foderspild.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening. Der stilles et generelt vilkår om håndtering af overfladevand og tagvand.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr, der er på ejendommen, og hvilken art, der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr.

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra stalde. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og gødning samt udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 32 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 3. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af

Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 3.

Resultatet af lugtberegningerne for Refshøjvej 89 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel 4.

Områdetype	Beregnet geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand* (m)
A: Byzone, Hejnsvig	461	1.121
B: Samlet bebyggelse, Donslund	335	> 4.000
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt, Refshøjvej 35	127	161

Tabel 4. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Beregningerne er udført via FMK-modellen i forhold til enkeltbolig, mens de i forhold til byzone og samlet bebyggelse er udført via den nye model.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at geneafstanden til byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger er overholdt. Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende.

Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. Det er kommunens vurdering, at dette er korrekt.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 536 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkninger, som miljømyndigheden finder, er væsentlige. Samtidig stilles der vilkår om, at kommunen kan kræve en redegørelse, hvis det skønnes, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, støv, rystelser og transport

Ansøger oplyser flg. vedr. støj:

De primære støjklider på husdyrbruget forventes at komme fra dyrene, ventilationsanlæg og transporter.

Staldene er isolerede og der er temperaturstyring på ventilationen, således at der udelukkende ventileres efter behov. Da staldene er lukkede, er det begrænset hvor meget støj der slipper ud af den.

Transporter vil som udgangspunkt ske i hverdagene i tidsrummet fra 7.00 til 17.00, og transporter til og fra ejendommen er typisk af kort varighed.

Ansøger er ikke bekendt med, at der tidligere skulle have været klager over støj fra husdyrbruget.

Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboerne, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs, samt at husdyrbruget er placeret mere end 100 meter fra nærmeste nabobeboelse.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Ansøger oplyser flg. vedr. rystelser og vibrationer:

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen væsentlige ændringer i kilderne og forekomsten af eventuelle rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med den ansøgte ændring af dyreholdet. Kilder kan f.eks. være gyllepumpe, traktorer samt andre maskiner.

Forekomsten af rystelser og vibrationer vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Ansøger oplyser flg. vedr. støv:

I forbindelse med husdyrproduktionen vil den primære kilde til støv være forbundet med transporter foran ejendommen, hvor støv fra underlaget hvirvles op, særligt i tørre perioder.

Alt foder håndteres indendørs, hvorfor der ikke forventes støvgener herfra.

Der forventes ligeledes ikke væsentlige støvgener fra dyrene. Der vil være mulighed for overbrusning i stalden, således at eventuelt støv ville kunne minimeres.

Generelt vurderes støv ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboerne væsentligt, da afstanden fra husdyrbruget til naboerne er relativ stor.

Ansøger oplyser flg. vedr. transporter:

Ejendommen tilgås fra Refshøjvej og Klinkvej. Tunge transporter såsom levering af dyr, foder og lignende sker typisk i hverdagene i tidsrummet fra 07.00 til 17.00.

Af nedenstående tabel fremgår et skøn af husdyrbrugets transporter. Den ansøgte udvidelse vurderes ikke at medføre flere transporter.

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Levering af foder (færdigfoder leveret hver 10. dag)	36	36
Husdyr til og fra ejendommen (slagtesvin)	52	52

Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet til 28 tons)	120	120
Kørsel med affald (lastbil – dagrenovation)	26	26
Afhentning af døde dyr (lastbil)	52	52
Maksimalt i alt	286	286

Til- og frakørsel sker via indkørslen, og omfatter hovedsageligt lastbiltransporter og traktorer med markredskaber samt kørsel med personbil.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmeste boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener.

Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særligt agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjklender.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁵ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Refshøjvej 89 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne tilladelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af ejendommens indkørsel, og transporter forbi nærmeste naboer sker på offentlig vej. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Refshøjvej 89 vil kunne drives som ansøgt, uden at transport til og fra husdyrbruget medfører miljøpåvirkninger i omgivelserne, som er uforenelige med omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

For at sikre mulighed for indgreb stilles der vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivel-

⁵ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

serne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden stilles der vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. fluer og skadedyr:

Alt foderopbevaring sker i siloer inden døres, og eventuelt spild opsamles straks, hvilket minimerer risikoen for skadedyr. Der er aftale med Mortalin om en jævnlig rottebekæmpelse.

Kommunens vurdering

Billund Kommune vurderer, at den beskrevne praksis til bekæmpelse af fluer og rotter er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår gener for omgivelserne.

Lys

Ansøger oplyser flg. vedr. lys:

Der er kun mindre udvendig belysning på driftsbygningerne på ejendommen. Belysningen er ikke vendt mod nærmeste nabo.

Det vurderes, at lys ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller vejtrafikken, da belysning på ejendommen er minimal og af kort varighed.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor eventuelle lysgener, hvorfor der fastsættes vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder er væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets bygninger er vist i bilag 2.

Ansøger skriver flg. vedr. landskab og kulturmiljø:

Ejendommen er placeret i det åbne land i landzone cirka 1 km syd for Hejnsvig i Billund Kommune. Staldanlægget ligger samlet og den eksisterende FRATS-stald er orienteret mod nord. Husdyrbruget ligger i et fladt område, og er omgivet af dyrkede arealer, spredt beboelse og en del beplantning, herunder læhegn. De to nye klimacontainere er placeret øst for den eksisterende FRATS-stald og ses ikke fra Klinkvej eller Refshøjvej, da de er skjult af de eksisterende bygninger og beplantningen.

Husdyrbruget er skjult bag beplantning, og ved krydset Klinkvej/Refshøjvej ses de røde gavle fra driftsbygningerne og stuehuset. Beplantningen får husdyrbruget til at passe naturligt ind i landskabet.

Husdyrbruget ligger indenfor følgende landskabelige udpegninger: større sammenhængende landskab, men udenfor værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdier, samt bevaringsværdigt landskab.

De to klimacontainere til smågrise der ønskes godkendt, er placeret ved den eksisterende FRATS-stald. De vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig for husdyrbruget, da de bidrager til en forbedret dyrevelfærd for smågrisene, ligesom de mindsker smitterisikoen ved søerne og smågrisene i farestalden. Klimacontainernes indretning giver mere plads og bedre forhold for ny fravænnede smågrise, sammenlignet med den eksisterende FRATS-stald.

Det vurderes at klimacontainerne indgår som en samlet bygningsmasse sammen med de øvrige bygninger, og ikke vil medføre, at husdyrbrugets synlighed i landskabet ændres væsentligt.

Husdyrbruget ligger ikke inden for sø- og å-beskyttelseslinjer, skovbyggelinjer samt kirkebyggelinjer. Der findes vest for husdyrbruget et beskyttet sten- og jorddige, men dette vurderes ikke påvirket i forbindelse med det ansøgte. Der er ikke nogen beskyttelseslinjer for fredede fortidsminder. Husdyrbruget ligger desuden heller ikke i kystnærhedszone.

Det nærmeste "ikke-fredede fortidsminde" er en Rundhøj fra Oldtiden der ligger ca. 200 m fra nærmeste bygning/anlæg. Registrerede fund ses på kortudsnittet nedenfor.

I forhold til den arkitektoniske arv sker der ingen nedrivning af gamle bygninger. Desuden ligger der ingen fredede - eller bevaringsværdige bygninger, som har indsiget til husdyrbruget.

Husdyrbruget ligger ikke indenfor kulturhistoriske bevaringsværdier eller værdifulde kulturmiljøer.

Kommunens vurdering

Refshøjvej 89 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. De ansøgte udvidelser er placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, i overensstemmelse med kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24.

Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen 2025-2037 er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor - i henhold til kommuneplanens retningslinjer - landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser skal vægtes højt.

Ejendommen ligger desuden inden for et område, som i kommuneplanen er udpeget som større sammenhængende landskab. Det fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at områder udpeget til større sammenhængende landskaber som udgangspunkt skal friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, som slører de visuelle og landskabelige sammenhænge, påvirker landskabernes uforstyrrede karakter og som har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne. Inden for de større sammenhængende landskaber tillades større byggerier og større tekniske anlæg kun, hvis de ved placering og udformning kan indpasses i landskabet, så de ovenstående hensyn varetages.

Udover ovennævnte, ligger ejendommen uden for udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, geologiske eller kulturhistoriske værdier. Ejendommen ligger heller ikke i områder, som, i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

De ansøgte klimacontainere ligger i tilknytning til en eksisterende stald og er ikke synlige fra omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygningsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæs-

sige anvendelse i området, og at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil være i strid med den udpegede beskyttelse eller ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger skriver flg.:

For at beskytte nærmiljøet og grundvandet har ansøger en række procedurer for håndtering af husdyrgødning, olie og kemikalier.

Vurdering af husdyrgødning

På ejendommen opbevares husdyrgødningen i staldens gyllesystemer samt i gyllebeholderne. De største risikoer for forureninger med husdyrgødning vurderes at være forbundet med eventuel påkørsel med traktor/gyllevogn, der kan medføre skader og utætheder på gyllebeholderen, eller overløb i forbindelse med pumpning af gylle til gyllebeholderne.

Skulle der ske udslip af husdyrgødning fra gyllebeholderne, vil gyllen løbe mod nord og ud på marken.

Ved et eventuelt gylleuheld, vil der blive sat ind for at begrænse omfanget af forureningen, således at der ikke sker påvirkninger af det omkringliggende område. Dette kan for eksempel ske ved at dæmme op med jord eller lignende ved gyllebeholderne, så forureningen begrænses mest muligt.

Vurdering af olie og kemikalier

Der er en dieselolietank i maskinladen, og der opbevares bekæmpelsesmidler på ejendommen. Opbevaringen og håndteringen sker uden væsentlige risiko for forurening af jord og grundvand.

Vurdering af døde dyr

Døde dyr opbevares på DAKA-pladsen. Døde dyr meldes straks til afhentning via DAKA, hvorfor afhentningen som hovedregel sker indenfor ét døgn. Håndtering af døde dyr vurderes at være forsvarlig, og placeringen vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener.

Risiko for ulykker og katastrofer

Den største risiko for forurening fra husdyrbruget vurderes at være forbundet med opbevaring og håndtering af husdyrgødning.

Staldene og opbevaringsanlæggene er udført i tætte og stabile materialer. Desuden er der fast procedure for, at forud for pumpning af gylle til beholderne, bliver kapaciteten kontrolleret, således at der ikke sker overløb i forbindelse med overpumpning.

Området som husdyrbruget er beliggende i, er desuden heller ikke udsat i forhold til naturkatastrofer såsom jordskælv eller jordskred, der kan føre til, at der sker skade på bygninger og anlæg.

Husdyrbruget er desuden heller ikke beliggende i risikoområde i forhold til oversvømmelser i forbindelse med vandstigninger fra grundvand, vandløb eller hav.

Forslag til egenkontrol

Kravet til BAT er overholdt, hvorfor ansøger ikke har yderligere forslag til egenkontrol.

Kommunens vurdering

En række egenkontroll tiltag er omfattet af gældende lovgivning, og der stilles derfor ikke vilkår dertil.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af Olie-tankbekendtgørelsen⁶), stilles der vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Der stilles desuden vilkår om, at tankning skal ske på et fast underlag og således, at spild ikke kan ledes til grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Desuden stilles der vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gødningshåndtering. Der stilles dog vilkår om, at pumpning af gylle til og fra gyllebeholderne skal foregå under opsyn.

Håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

⁶ BEK nr. 1257 af 27/11/2019. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁷ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades inden for eller i en afstand på mindre end 10 m til Kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 4,3 km. Området dækker et areal på 626 ha, og er udpeget for at beskytte og bevare en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

⁷ BEK nr. 1098 af 21/08/2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Der er foretaget depositionsregninger til Natura 2000, som viser en ikke målbar deposition på arealet. Det ansøgte projekt vurderes ikke at få negativ indvirkning på Natura 2000-området.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at tilladelse til det aktuelt ansøgte projekt på Refshøjvej 89, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af disse, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at projektet har en meremission på 1.191 kg N/år i forhold til nudrift og 8 års-driften. Den samlede emission efter etablering af produktionen bliver på 3.003 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i tabel 5 nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Natur-punkt, (bilag 4)	Natur-kategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning - 8 år (Kg N/ha/år)	Merbelastning - nudrift (Kg N/ha/år)	Totaldeposition (Kg N/ha/år)	Ruhed
-	1	Hede		0	0	0	Mk
-	2	Hede		0	0	0	Bn
1	3	Hede		0	0	0,1	Mk
2	3	Mose/LTA*		0	0	0,1	S
3	3	Mose		0	0	0,1	S
4	§ 3	Sø		0,1	0,1	0,2	V
5	§ 3	Sø		0,1	0,1	0,3	V
6	§ 3	Sø		0,1	0,1	0,2	V
7	§ 3	Sø		0,1	0,1	0,1	V

Tabel 5. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Bn: Blandet natur med lav bevoksning, S: Skov, MK: Blandet natur med middel bevoksning, V: Vand. *LTA: Lysåben tilgroet areal.

Ruheden i oplandet mellem anlægget og naturpunkterne er fastlagt til "Landbrug". Billund kommune vurderer, at de valgte ruheder er passende for de faktiske forhold.

Ammoniakpåvirkning af Kategori 1- og 2-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, jf. udpegningen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D. Afstanden fra Refshøjvej 89 til nærmeste Kategori 1-punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 4,3 km mod nordøst. Der er vurderet på ammoniakdeposition i ovenstående afsnit.

Nærmeste Kategori 2-natur er en hede, der ligger ca. 3 km sydøst for Refshøjvej 89. Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i Kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 5.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til repræsentative punkter omfattet af Kategori 3-natur eller § 3-natur, og resultaterne er vist i tabel 5, mens arealernes placering fremgår af bilag 4.

Moser, heder, overdrev og ammoniakfølsomme skove, herunder lysåbne tilgroede arealer, hører til Kategori 3-natur, for hvilke der i bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat et beskyttelsesniveau på maks. 1,0 kg N/ha/år⁸ i merdeposition. Naturpunkterne 1-3 repræsenterer forskellige Kategori 3-naturarealer. Da merdepositionen på naturarealerne ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger flere § 3 registrerede søer indenfor 1.000 m af ejendommen. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Merdepositionen på de nærmeste søer (naturpunkter 4-7) er for alle søer beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1.000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

⁸ Jf. bilag 3 til bekendtgørelsen gælder at kommunen for kategori 3-natur har mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år.

Påvirkning af Bilag IV-arter

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12⁹ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV-arter, der kan forekomme i området, vurderes at være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd-, brun og langøret flagermus, samt birkemus, odder og ulv. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Ansøger skriver bl.a. flg. om Bilag IV-arter:

Ifølge Naturdata på Danmarks Miljøportal er der ikke registreret fund af bilag IV-arter inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

Gamle bygninger og træer kan fungere som skjul og overvintringssteder for flagermus, men da der ikke er planlagt nedrivning af gamle bygninger eller fjernelse af træer, vurderes der ikke nogen risiko for eventuelle beskyttede arters opholdssteder. Søer og vådområder i området kan være yngle- og levesteder for padden, men vurderes ligeledes heller ikke at blive påvirket væsentligt.

Kommunens vurdering

Den nærmeste registrering af Bilag IV-arter er cirka 1.800 m syd for ejendommen, hvor der er registreret spidssnudet frø.

Der ligger flere § 3 registrerede søer og naturarealer indenfor 1.000 meter af ejendommen. I afsnittet ovenfor er der vurderet på ammoniakpåvirkningen på disse arealer. Det ansøgte projekt har ingen direkte fysisk indflydelse på § 3 søerne i området og vurderes heller ikke at udgøre en spærring mellem padders leve- og ynglesteder. En tilladelse til projektet vil heller ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af vandløb.

Det ansøgte projekt medfører ikke direkte fysiske ændringer af mulige levesteder for birkemusen. Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på arten.

Det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af træer eller nedrivning af bygninger, der måtte være levested for flagermus.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV-arter eller deres levesteder.

Ud over Bilag IV-arterne nævnt i afsnittet har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en tilladelse til det ansøgte projekt.

⁹ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Når et husdyrbrug udleder mere end 750 kg N/år er det omfattet af kravet om BAT. Den beregnede ammoniakemission fra den ansøgte produktion er 3.003 kg N/år. BAT-niveauet er i it-skemaet beregnet til 3.024 N/år. BAT er dermed overholdt.

Ophør

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan og produktionsarealer
- Bilag 3. Afløbsplan
- Bilag 4. Registreret natur omkring ejendommen

Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering

Bilag 2. Situationsplan og produktionsarealer

Produktionsarealer beregning

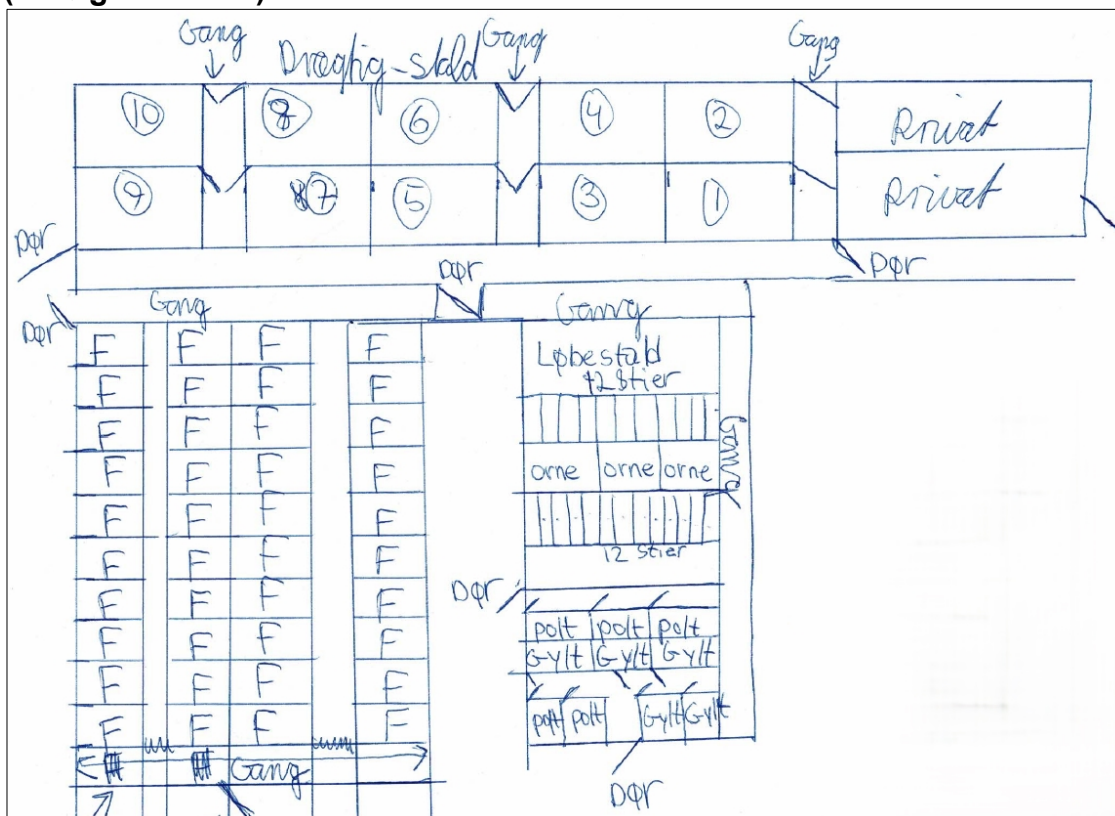
Smågrise og slagtesvinestald				
Indvendige mål	10,84	91,156	988,131	
Mellemgang	1,08	91,156	98,4485	
I alt produktionsareal			890	
Beregning af fordeling mellem små/og slagtesvin				
Stipladser Areal	krav	m2		
972	0,65	632		
600	0,33	198		
Jf. ovenstående er forholdet 49/51, hvorfor det opmålte produktionsareal er indtastet således:				
Produktion	Fordeling	Produktionsarealer		
890	0,49	436	Slagtesvin	
890	0,51	454	Smågrise	
Farestald				
			antal stier	
Indvendige mål	1,6	2,6	40	166,4
I alt produktionsareal			166	
Løbestald				
Indvendige mål	8,5	24,75	210,375	
Mellemgang	1,2	24,75	29,7	
Mellemgang	0,9	7,3	6,57	
I alt produktionsareal			174	

Container 1				
Indvendige mål	12	2,1	25,2	
Gang	0,6	0,7	0,42	
I alt produktionsareal			25	

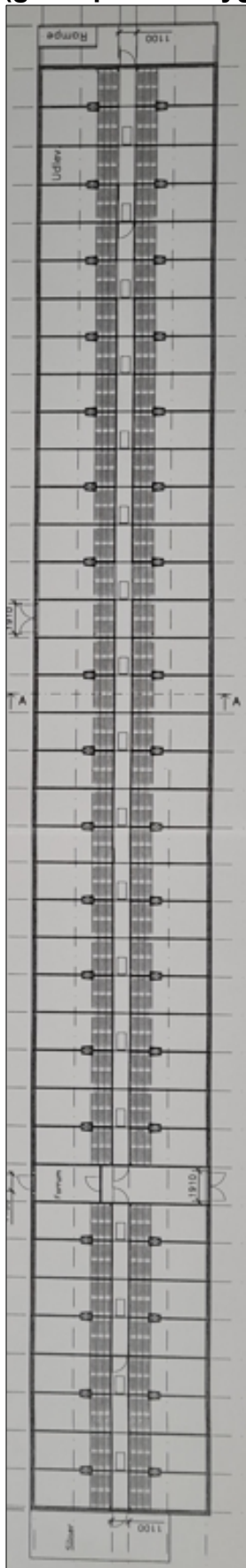
Container 2				
Indvendige mål	12	2,1	25,2	
Gang	0,6	0,7	0,42	
I alt produktionsareal			25	

Drægtighedsstald				
Indvendige mål	33,35	8,1	270,135	
Mellemgang	0,9	8,1	3,645	
I alt produktionsareal			266	

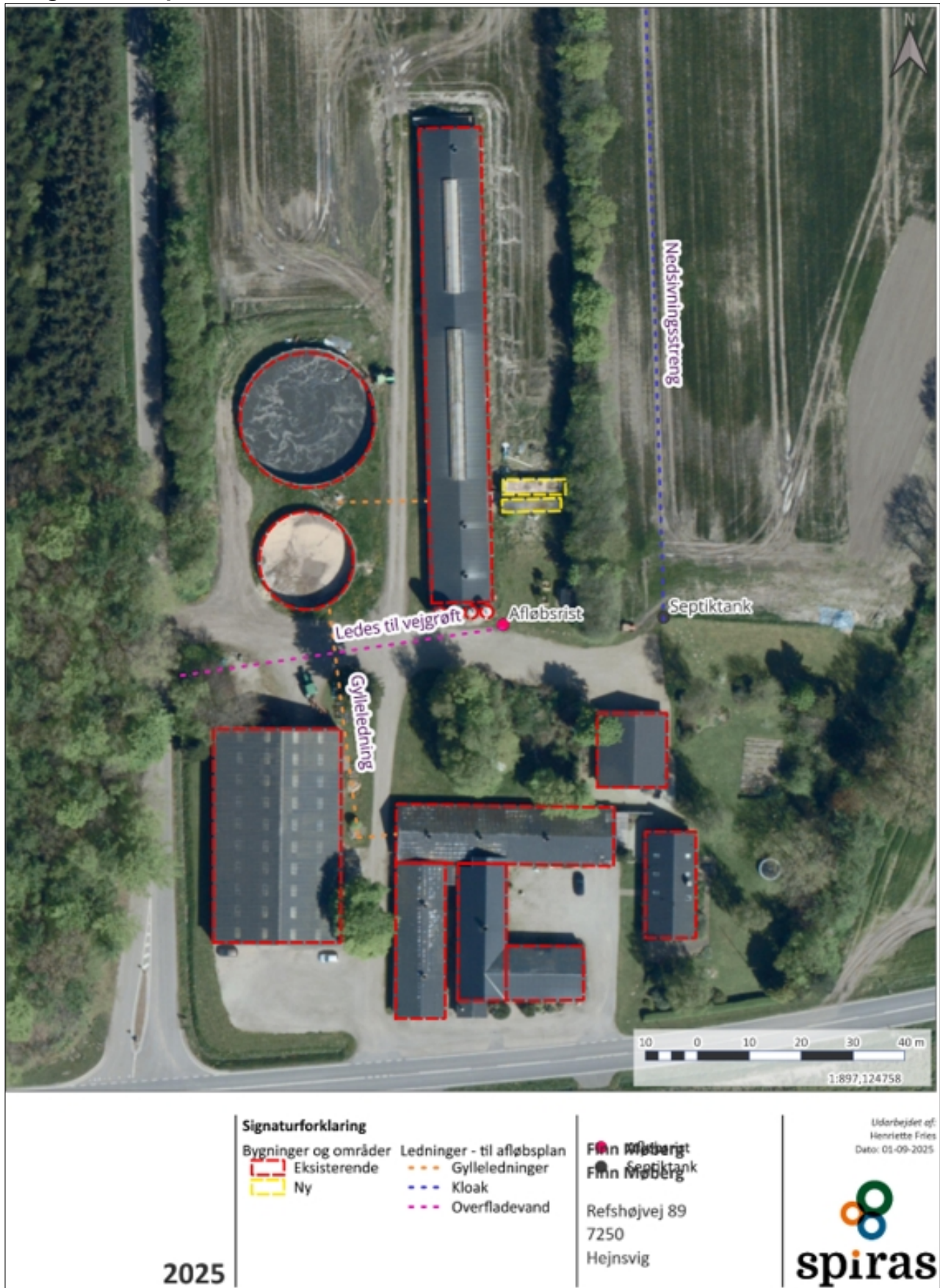
Produktionsarealer i løbe-, fare- og drægtighedsstalde (ansøgers skitse)

**Produktionsarealer i smågrise- og slagtesvinestald
(grundplan fra byggesag)**

Bilag 3. Afløbsplan

Bilag 4. Registreret natur omkring ejendommen

